

KYSELYLOMAKE: FSD3257 NAURUNALAISEKSI JOUTUMISEN PELKO, TYÖUUPUMUS JA TYÖPAIKKAKIUSAAMINEN 2007

QUESTIONNAIRE: FSD3257 GELOTOPHOBIA, BURNOUT AND WORKPLACE BULLYING 2007

Tämä kyselylomake on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Kyselylomaketta hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <https://www.fsd.uta.fi/>

This questionnaire forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the questionnaire is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <https://www.fsd.uta.fi/en/>

Detta frågeformulär utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om frågeformuläret är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <https://www.fsd.uta.fi/sv/>

Arvoisa vastaanottaja

Gelotofobia –tutkimus

Olen luvannut avustaa tutkijakollegoitani (Willibald Ruch ja Rene T. Proyer Zurichin yliopistosta Sveitsistä) suomalaisia koskevan gelotofobia – tutkimuksen aineiston hankinnassa. Gelotofobialla tarkoitetaan naurunalaiseksi joutumisen pelkoa. Nyt tehtävällä tutkimuksella kartoitetaan ilmiön luonnetta ja yleisyyttä eri maissa. Tutkimuksessa on mukana 30 maata. Lomakkeiden vastaukset kootaan analysoitavaksi Zurichin yliopistoon Sveitsiin. Vastanneiden henkilöiden henkilöllisyys ei paljastu tutkimuksen missään vaiheessa ja tulokset tullaan esittelemään kansainvälisissä julkaisuissa pelkästään ryhmätasolla.

Olisin iloinen jos voisit lähettää oheiset kaksi tutkimuslomaketta täytettynä minulle. Täytä itse yksi lomake ja anna toinen lomake täytettäväksi esim. ystävällesi tai puolisollesi. Vastaaajien tulisi olla yli 18 vuotiaita. Muita rajoituksia ei ole. Lomakkeen täyttäminen vie tavallisesti enintään vain 15 minuuttia. Postita lomakkeet oheisessa kuoressa alla näkyvään osoitteeseen mieluummin viikon sisällä.

Kiitos !

Paavo Kerkkänen

ps. ” kaikkea sitä tutkitaankin ” saattaa tulla mieleesi. Jos haluat tietää gelotofobiasta enemmän siitä löytyy internetistä jotain tietoa hakusanalla ”gelotophobia”. Tällä tutkimuksella pyritään ilmiön yleisyyden kartoituksen lisäksi selvittämään ilmiön syntyä ja yhteyksiä lapsuudessa koettuun pilkkaamiseen, häpäisyyn, koulukiusaamiseen, työpaikkakiusaamiseen ja työuupumukseen. Lomakkeen loppuosan kysymykset (46:sta kysymyksestä eteenpäin) koskevat vain suomalaista aineistoa ja jäävät analysoitavaksi allekirjoittaneelle.

G E L O P H <46>

Tunniste: _____
(jätä tämä kohta tyhjäksi)

Ikä: |__| |__|

Sukupuoli: mies nainen

Oletko: yksin asuva avoliitossa naimisissa eronnut leski

Ohjeet:

Seuraavat väittämät viittaavat **tavanomaisiin** tunteisiin, menettelytapoihisi ja havaintoihisi. Ole hyvä ja rastita seuraavien väittämien kohdalla olevista vastausvaihtoehdoista se, joka parhaiten kuvaa **tavallisia** käyttäytymistapojasi ja asennoitumistasi. Vaihtoehtoja on neljä: (1) täysin eri mieltä
(2) jonkin verran eri mieltä
(3) jonkin verran samaa mieltä
(4) täysin samaa mieltä

Esimerkiksi:

Olen iloinen ihminen (1) (2) (3) (4)

Jos tämä väittämä kuvaa sinua oikein osuvasti – eli jos olet **yleensä** iloinen – rastita vaihtoehto (4). Jos väittämä päinvastoin **ei lainkaan** kuvaa sinua, rastita vaihtoehto (1). Jos joihinkin kysymyksiin on vaikea vastata, rastita se vaihtoehto, joka on **lähinnä sopiva**. On tärkeää, että vastaat *jokaiseen* kysymykseen rastittamalla jonkin neljästä vaihtoehdosta etkä jätä yhtään kysymystä vastaamatta.

-
1. Kun minun seurassani muut nauravat, tulen epäluuloiseksi. (1) (2) (3) (4)
 2. Hilpeitten ihmisten seurassa tunnen oloni usein epä mukavaksi, koska pelkään etten kykene pysyttelemään heidän kanssaan samassa tunnelmassa. (1) (2) (3) (4)
 3. Vältän osallistumasta tapahtumiin ja juhliin, joihin liittyy piloja ja hulluttelua, koska sellaisessa tilanteessa menen kipsiin. (1) (2) (3) (4)
 4. Vältän joutumista julkisen huomion kohteeksi, koska pelkään ihmisten huomaavan epävarmuuteni ja voivan pitää hauskaa kustannuksellani. (1) (2) (3) (4)
 5. Koululaisena minua kiusattiin varsin usein. (1) (2) (3) (4)
 6. Muutamat opettajat pitivät oppitunneilla hauskaa minun kustannuksellani, kun en osannut tehtäviä kunnolla. (1) (2) (3) (4)
 7. Äidilläni tai isälläni oli tapana rangaista minua pilkallisilla ja purevan ivallisilla huomautuksillaan. (1) (2) (3) (4)
 8. Kun hymyilen jollekulle, tunnen miten kasvilihakseni kiristyvät. (1) (2) (3) (4)
 9. Kun osallistun keskusteluun, omat puheenvuoroni tuntuvat minusta usein naurettavilta. (1) (2) (3) (4)
 10. Asentoni ja liikkeeni ovat jollain tavoin koomisia. (1) (2) (3) (4)
 11. Kun tuntemattomat ihmiset lähettyvilläni nauravat, arvelen usein, että naurun aihe liittyy minuun. (1) (2) (3) (4)
 12. Minun on vaikea pitää yllä katsekontaktia, koska pelkään, että silloin minua arvioidaan väheksyvästi. (1) (2) (3) (4)
 13. Kun minusta lasketaan leikkiä, tunnen lamaantuvani. (1) (2) (3) (4)
 14. Kun minua toisten läsnä ollessa kehutaan, minua hävettää ja käyttäydyn naurettavasti. (1) (2) (3) (4)
 15. Nokkelien ja humorististen ihmisten seurassa tunnen alemmuutta. (1) (2) (3) (4)
 16. Minusta tuntuu etteivät työtoverini ja naapurini ota minua vakavasti. (1) (2) (3) (4)
 17. Olen kovasti varuillani, etten herättäisi kielteistä huomiota ja joutuisi siten naurunalaiseksi. (1) (2) (3) (4)

After checking *every* statement, turn the page.

-
18. Uskon että annan tahtomattani itsestäni muille hassun vaikutelman. (1) (2) (3) (4)
 19. Vaikka tunnen itseni usein yksinäiseksi, välttelen sosiaalista toimintaa, etten joutuisi pilkan kohteeksi. (1) (2) (3) (4)
 20. Kun kerron vitsiä, sydämeni saattaa yhtäkkiä alkaa lyödä kiivaasti tai ääneni saattaa pettää. (1) (2) (3) (4)
 21. Muut ihmiset nauttivat nolatessaan minua. (1) (2) (3) (4)
 22. Menen elokuviin vasta filmin alettua koska näin vältyn muun yleisön halveksuvilta katseilta. (1) (2) (3) (4)
 23. Muut hyväksyvät minut vain, kun en millään tavalla herätä epämiellyttävää huomiota. (1) (2) (3) (4)
 24. Kun muut huomaavat että tunnen oloni epämurkuvaksi he alkavat halveksia minua. (1) (2) (3) (4)
 25. Uskon olevani muitten silmissä outo. (1) (2) (3) (4)
 26. Kun olen jossain paikassa joutunut noloon tilanteeseen, vältän tätä paikkaa siitä lähtien. (1) (2) (3) (4)
 27. Työtoverini ovat luullakseni keskenään todenneet yksimielisesti, että olen naurettava. (1) (2) (3) (4)
 28. Minun on mahdotonta flirttailla ujostelematta kenenkään minua viehättävän henkilön kanssa. (1) (2) (3) (4)
 29. Esittelykierrokset ovat minusta hyvin ahdistavia, koska saatan änkyttää, punastua tai muuten reagoida tilanteeseen sopimattomasti. (1) (2) (3) (4)
 30. Jos en pelkäisi saattavani itseäni naurunalaiseksi, puhuisin toisten seurassa paljon enemmän. (1) (2) (3) (4)
 31. Kun joku hymyilee minulle, hänellä saattaa olla joku pahansuopa taka-ajatus. (1) (2) (3) (4)
 32. Jos joku on tehnyt minusta pilkkaa, en enää koskaan voi olla luontevasti tekemisissä hänen kanssaan. (1) (2) (3) (4)
 33. Minulta vie hyvin kauan aikaa toipua siitä että olen joutunut naurunalaiseksi. (1) (2) (3) (4)
 34. Jos puhelimesta soitteudun sanoissani, kuvittelen heti, miten pilkallinen hymy leviää puhelumppani kasvoille ja hätäännyn. (1) (2) (3) (4)
 35. Monet jotka ovat panneet merkille naurettavuuteni, säälivät minua. (1) (2) (3) (4)
 36. Tanssiminen on minusta epämiellyttävää, koska olen varma, että minua katsovat ihmiset pitävät minua naurettavana. (1) (2) (3) (4)
 37. En ikinä haluaisi olla mukana teatteriesityksessä, koska siinä olisi vaara tehdä itsensä täysin naurettavaksi ikipäiviksi. (1) (2) (3) (4)
 38. Toisinaan ajattelen, että myös oman perheeni jäsenet hiljaisessa mielessään pitävät minua naurettavana. (1) (2) (3) (4)
 39. Kun katselen toistensa seurasta iloitsevia hilpeästi nauravia ihmisiä televisiossa tulen kateelliseksi tai surulliseksi. (1) (2) (3) (4)
 40. Olen mielestäni erityisen altis joutumaan kiusaamisen uhriksi. (1) (2) (3) (4)
 41. Juuri kun tunnen itseni suhteellisen huolettomaksi, on erityisen suuri vaara, että herätän kielteistä huomiota ja olen toisten mielestä naurettava. (1) (2) (3) (4)
 42. Minun on vaikea kävellä rennosti ja vapautuneesti toisia ihmisiä vastaan. (1) (2) (3) (4)
 43. En haluaisi matkustaa yksin lomamatkalle, koska silloin olisin aivan jäykkänä ja näyttäisin koomiselta. (1) (2) (3) (4)
 44. Murrosiässä välttelin ikäisteni seuraa etteivät he päässeet ilkkumaan minulle. (1) (2) (3) (4)
 45. Kun minua ilkutaan, hätäännyn enkä pysty enää liikkumaan luonnollisen joustavasti. (1) (2) (3) (4)
 46. Kun olen tehnyt itseni naurettavaksi toisten silmissä, jäykistyn tyystin enkä pysty käyttäytymään normaalisti. (1) (2) (3) (4)

-
47. Menetän usein huumorintajuni kun minulla on ongelmia. (1) (2) (3) (4)
48. Olen usein huomannut että ongelmani helpottuvat huomattavasti kun pyrin löytämään niistä jotain hassua. (1) (2) (3) (4)
49. Tavallisesti pyrin keksimään jotain hauskaa sanottavaa kun olen jännittävässä tilanteissa. (1) (2) (3) (4)
50. Minun on myönnettävä että elämäni olisi luultavasti paljon helpompaa jos minulla olisi enemmän huumorintajua. (1) (2) (3) (4)
51. Olen usein huomannut että jos olen tilanteessa jossa ei tiedä pitäisikö itkeä vai nauraa niin on parempi nauraa.. (1) (2) (3) (4)
52. Pystyn tavallisesti keksimään jotain naurettavaa tai vitsailtavaa jopa rasittavissa tilanteissa. (1) (2) (3) (4)
53. Kokemukseni mukaan huumori on usein hyvin tehokas selviytymiskeino ongelmatilanteissa. (1) (2) (3) (4)
54. Käytän usein huumoria tunteideni ilmaisuun. (1) (2) (3) (4)
55. Huumorin käyttö mahdollistaa minulle lähestyä herkkiä aiheita turvallisella tavalla. (1) (2) (3) (4)
56. Huumori auttaa minua muuttamaan näkökulmaa ongelmiini. (1) (2) (3) (4)
57. Huumori auttaa minua ristiriitojen hallinnassa. (1) (2) (3) (4)
58. Käytän usein huumoria selviytymiskeinona. (1) (2) (3) (4)
59. Jos joku tekee virheen, minä usein kiusaan häntä siitä. (1) (2) (3) (4)
60. Ihmiset eivät koskaan loukkaannu tai pahoita mieltään minun huumoristani. (1) (2) (3) (4)
61. Kertoessani vitsejä tai hauskoja juttuja, en useinkaan välitä siitä, miten muut ihmiset siihen suhtautuvat. (1) (2) (3) (4)
62. En pidä siitä, jos ihmiset käyttävät huumoria arvostellakseen tai nöyryyttääkseen jotakuta. (1) (2) (3) (4)
63. Joskus ajattelen jotain niin hauskaa, etten voi olla sanomatta sitä vaikka se ei olisikaan siihen tilanteeseen sopivaa. (1) (2) (3) (4)
64. En koskaan osallistu nauramiseen toisten kustannuksella, vaikka kaikki ystäväni niin tekisivät. (1) (2) (3) (4)
65. Jos en pidä jostain henkilöstä, minä usein kiusaan ja nöyryytän häntä huumorin avulla. (1) (2) (3) (4)
66. Vaikka joku asia on minusta todella huvittavaa, en halua nauraa tai vitsailla sille, jos joku saattaa loukkaantua siitä. (1) (2) (3) (4)
67. Vitsailen usein toisten heikkouksien kustannuksella. (1) (2) (3) (4)
68. Käytän usein huumoria osoittaakseni toisille heidän paikkansa arvoasteikossa. (1) (2) (3) (4)
69. Käytän usein ivallista huumoria puolustaakseni itseäni kritiikiltä. (1) (2) (3) (4)
70. Olen ivallinen toisille, kun tunnen heidän hyökkäävän minua vastaan. (1) (2) (3) (4)
71. Käytän usein huumoria sanoakseni toisille kielteisiä asioita. (1) (2) (3) (4)
72. Olen yleensä iloinen ihminen. (1) (2) (3) (4)
73. Pystyn havaitsemaan helposti huumorin pilkkeen toisen ihmisen silmäkulmasta. (1) (2) (3) (4)
74. Pystyn nauramaan itselleni helposti. (1) (2) (3) (4)
75. Nauran tavallisesti useammin kuin muut ihmiset. (1) (2) (3) (4)
76. En voi sietää, että minun kustannuksellani nauretaan. (1) (2) (3) (4)
77. Minulla on muita parempi huumorintaju. (1) (2) (3) (4)
-

Ole hyvä ja tarkista että olet vastannut **jokaiseen** kysymykseen.

78. Olen mielestäni pohjimmiltani lähinnä hämäläinen, kainuulainen, karjalainen, lappilainen,

pohjalainen, romaani, satakuntalainen, savolainen, uusmaalainen, jokin muu. Mikä _____

(Rastita (X) vain yksi vaihtoehto).

79. Jos tavallista **keskimääräistä** ihmisten huumorintajua merkataan luvulla 100 (asteikossa 50 – 150 , jossa 50 tarkoittaa että huumorintajua ei ole ollenkaan ja 150 tarkoittaa yliveraista huumorintajua) niin oma huumorintajuni numeroarvio on _____.

80. Kun ajattelet **omaa arkipäivän elämääsi yleensä**, **kuinka usein** sinulla on seuraavanlaisia tuntemuksia ?

Ole hyvä ja käytä seuraavaa asteikkoa vastatessasi kysymyksiin. Laita sinun tilannettasi parhaiten kuvaava numero väittämän jäljessä olevaan tyhjään lokeroon.

1	2	3	4	5	6	7
ei koskaan	hyvin harvoin	harvoin	joskus	usein	hyvin usein	aina

Olen väsynyt	
Olen pettynyt muihin ihmisiin	
Olen toivoton	
Koen olevani ansassa tai loukussa	
Olen avuton	
Olen masentunut	
Olen fyysisesti huonossa kunnossa (olen heikko tai sairas)	
Koen olevani arvoton epäonnistuja	
Minulla on nukkumisvaikeuksia	
Minusta tuntuu että olen saanut tarpeekseni ja olen aivan lopussa	
Olen henkisen väkivallan tai kiusaamisen kohteena.	
Pahoitan mieleni minua koskevien juorujen takia.	
Nautin kuunnella muita koskevia juoruja.	

81. Kuinka usein sinulla on seuraavien väittämien kaltaisia tuntemuksia tai ajatuksia ?

Ympyröi annetuista vaihtoehdoista (0-6) kultakin riviltä yksi vaihtoehto. _____

	en koskaan	muutaman kerran vuodessa	kerran kuukaudessa	muutaman kerran kuukaudessa	kerran viikossa	muutaman kerran viikossa	päivittäin
Tunnen olevani henkisesti tyhjiin puserrettu työstäni.	0	1	2	3	4	5	6
Tunnen olevani aivan lopussa.	0	1	2	3	4	5	6
Olen väsynyt jo aamulla tietäessäni, että minun pitää kohdata uusi työpäivä.	0	1	2	3	4	5	6
Päivät pitkät työskenteleminen tuntuu minusta todella rasittavalta.	0	1	2	3	4	5	6
Pystyn tehokkaasti ratkaisemaan työssäni eteen tulevat ongelmat.	0	1	2	3	4	5	6
Tunnen olevani lopen uupunut työstäni.	0	1	2	3	4	5	6
Tunnen, että omalta osaltani vaikutan tehokkaasti tämän organisaation toimintaan.	0	1	2	3	4	5	6
Kiinnostukseni työtäni kohtaan on heikentynyt siitä, kun aloitin tämän työn.	0	1	2	3	4	5	6
En ole enää niin innostunut työstäni.	0	1	2	3	4	5	6
Mielestäni olen hyvä tässä työssä..	0	1	2	3	4	5	6
Ilahdun, kun saan jotain aikaan työssäni.	0	1	2	3	4	5	6
Mielestäni olen saanut aikaan monia arvokkaita asioita tässä työssä.	0	1	2	3	4	5	6
Haluan vain tehdä työni ja että minut jätetään rauhaan.	0	1	2	3	4	5	6
Olen alkanut epäillä, onko työstäni mitään hyötyä.	0	1	2	3	4	5	6
Olen menettämässä uskoni siihen, että työlläni olisi jotain merkitystä.	0	1	2	3	4	5	6
Luotan siihen, että pystyn hoitamaan tehtäväni tehokkaasti.	0	1	2	3	4	5	6

Aineiston FSD3257 ”Naurunalaiseksi joutumisen pelko, työuupumus ja työpaikkakiusaaminen 2007” muuttujien koodausohjeet

- Gelotofobia summapistemäärä (GELOTOSU) saadaan siten että lasketaan yhteen osioiden q1, q4, q11, q12, q13, q17, q18, q19, q26, q30, q32, q33, q36, q41 ja q46 pistemäärät.
- Burnout summapistemäärä (BMSSUM) saadaan siten että lasketaan yhteen osioiden (10 kpl) q80_1 - q80_10 pistemäärät.
- Maslachin burnout inventaarin (MBI-GS). Tämä mittari muodostuu kolmesta osamittarista (Ekshaustio, Kyynistyminen ja Ammatillisen itsetunnon heikkeneminen). Näiden muuttujien summapistemäärät löytyvät aineistosta muuttujanimillä ”mbigsum, exhasum, kyynsum, amithesum”. MBI-GS:n osiot löytyvät kysymyksistä q81_1 - q81_16. MBI-GS:n osioiden eri osamuuttujien ja kokonaispistemäärien laskutapa ei ole julkista tietoa.

Huumorintajua mittaavat muuttujat:

- CHS (Coping Humor Scale). CHS muodostuu 7 kysymyksestä, joita ovat kyselylomakkeen kysymykset 47 - 53 Summapistemäärää laskettaessa kysymykset 47 ja 50 on laskettava käänteisesti eli annettu pistemäärä on vähennettävä 5:stä.
- Findlay-Kaufmanin MSHS-huumoriasteikon coping skaal. Tämän mittarin kysymykset löytyvät kyselylomakkeesta kysymysnumeroilla 54 - 58. Summapistemäärä on em. kysymyksiin annettujen vastausten summa.
- HSQ – agg (Humor Styles Questionnaire – Aggressive Humor). Tämän mittarin kysymykset löytyvät kyselylomakkeesta kysymysnumeroilla 59 - 66. Asteikon summapistemäärä on em. kysymyksiin annettujen vastausten summa laskettuna siten, että kyselylomakkeen kysymykset nro 60, 62, 64, ja 66 on laskettava käänteisinä elivastaajan antama vastaus on kyseisten kysymysten kohdalla vähennettävä numerosta 5.
- Findlay-Kaufmanin MSHS-huumoriasteikon vihamielisen huumorin asteikko. Tämän mittarin kysymykset löytyvät kyselylomakkeesta kysymysnumeroilla 67 - 71. Summapistemäärä on em. kysymyksiin annettujen vastausten summa.
- Paavon oma huumoriasteikko (itse kehitelty). Tämän asteikon kysymykset löytyvät kyselylomakkeesta kysymysnumeroilla 72, 73, 74, 75, ja 77. Siis viisi kysymystä, joihin annettujen vastausten summasta muodostuu tämän asteikon summapistemäärä.